

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 0850829274

Till
Kommunstyrelsens ekonomiutskott den
24 november 2021

Finansiell månadsrapport för oktober 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande.

Finansiell månadsrapport oktober 2021 godkänns.

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer månadsvis upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad*.

Kommunkoncernens externa upplåning per den 31 oktober (rapportdatum) uppgår till 65 807 miljoner kronor (mnkr), vilket är en minskning om 449 mnkr sedan september. Extern nettoupplåning uppgår till 65 612 mnkr per rapportdatum.

Stockholms stads finansiella nettotillgångar per den 31 oktober uppgår till 14 236 mnkr, vilket är en ökning om 829 mnkr sedan september.

Utlåning från Stockholms stad till bolagen för oktober månad uppgår till netto 79 849 mnkr, vilket är en ökning om 201 mnkr sedan september.

Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiter under september månad 2021. Se nedan tabell över finansiella nyckeltal.

Sammanställning över finansiella nyckeltal samt ramar och limiter

Kommunkoncernen	2021-10-31	2021-09-30	2020-12-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)*	65 807	66 256	63 393	max	75 000
Extern nettoupplåning (mnkr) *	65 612	66 240	63 377		
Duration (år) **	1,68	1,74	1,85	inom	1,25-3,75
Ränteförfall inom 1 år	51,9%	51,6%	39,7%	max	75%
Kapitalförfall inom 1 år	28,8%	28,6%	14,1%	max	45%
Betalningsberedskap (mnkr)	9 179	8 551	10 067	min	5 000
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	0	max/flöde	25 mnkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	46	0	0	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicyn (mnkr)	227	0	0		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)	15	15	16		
Stockholms stad					
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	14 236	13 407	12 462		
Intern upplåning (mnkr)	6 485	6 578	7 460		
Intern utlåning (mnkr)	86 375	86 267	83 340	max	115 000
varav koncernbolagen***	86 334	86 226	83 299	max	99 995
varav borgen för koncernbolagen	41	41	41		
Externa garantier och borgensförbindelser (mnkr)	751	751	698		

* Nominella belopp justerat till säkrad valutakurs.

** Se rubrik Ränterisk.

*** Maximal ram enligt kommunfullmäktige uppgår till 115 000 mnkr, inom vilken kommunstyrelsen beslutar enskilda limiter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning.

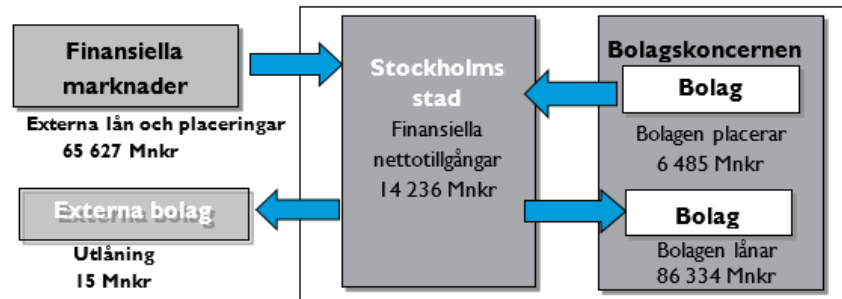
Ärendet

Enligt styrdokumentet *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad* (Dnr KS 2020/1179) ska det finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad. Överträdelse av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Kommunkoncernen

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicy) fastställdes den 30 november 2020 (Dnr KS 2020/1179) av kommunfullmäktige och trädde i kraft den 1 december 2020. *Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (bilaga A) fastställdes den 23 juni 2021 (Dnr KS 2021/116) av kommunstyrelsens ekonomiutskott (KS EKU). Kommunkoncernens finansiella flöden kan beskrivas enligt nedan.

Bild 1. Finansiella flöden i kommunkoncernen

Förändringar i bolagskoncernens lånebehov i kombination med förändringar i stadens finansiella nettotillgångar påverkar behovet av extern upplåning för kommunkoncernen.

Kreditbetyg för Stockholms stad

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's Global Ratings (S&P) utvärderar Stockholms stads kreditbetyg (rating) två gånger per år. En ratingrapport daterad den 14 maj 2021 bekräftade Stockholms stads kreditbetyg AAA respektive A-1+ samt höjde kreditutsikten från negativ till stabil. Kreditutsikten (outlook) för det långsiktiga kreditbetyget AAA hade sedan maj 2019 bedömts vara negativ, det vill säga att det fanns en risk för nedgradering av kreditbetyget. De höjda utsikterna baseras på stadens målinriktade arbete med att prioritera bland investeringar och avyttra icke-strategiska tillgångar för att uppnå en stabilisering av Stockholms stads externa skuld. Staden bedöms även ha en stark underliggande ekonomi genom en god skatteunderlagstillväxt, tydlig kostnadskontroll, höjda statliga bidrag och ökade likviditetsreserver, som tillsammans med en stark finansiell styrning utgör grunden för högsta möjliga kreditbetyg.

Detta innebär att Stockholms stad har högsta betyg för långsiktig och kortsiktig rating, vilket ger fördelaktiga räntevillkor för skuldhantering. För att upprätthålla betyget krävs en fortsatt inbromsning av skuldutvecklingen. Den fullständiga S&P rapporten med analys och nyckeltal finns på Stockholms stads hemsida:

<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/sa-arbetar-staden/finansverksamhet/kreditbetyg/>

Nästa uppdatering av rating rapport publiceras den 12 november.

Extern upplåning

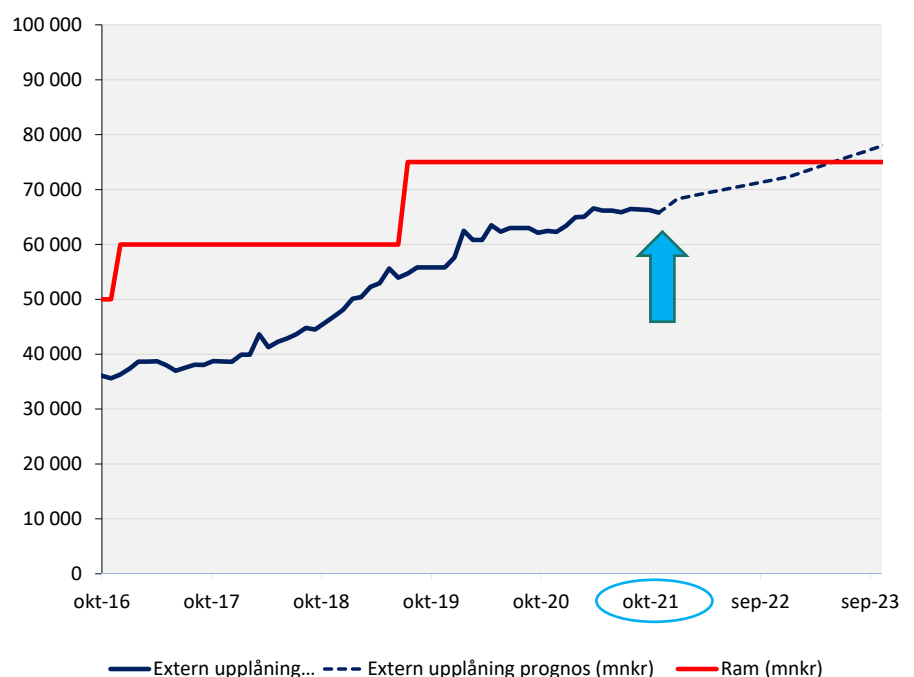
Ramen för kommunkoncernens externa upplåning uppgår till 75 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Enligt gällande finanspolicy och bilaga A sker skuldförvaltningen i en sammanslagen portfölj. Extern upplåning per den 31 oktober 2021

(rapportdatum) uppgår till motsvarande nominellt belopp om totalt 65 807 mnkr, vilket är en minskning om 449 mnkr sedan föregående månad.

Placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) uppgår vid månadsskiftet till totalt 179 mnkr på stadens checkkonto. Extern nettoupplåning (bruttoskuld minus placeringar) uppgår därmed till totalt 65 612 mnkr.

Prognosen över kommunkoncernens externa skuld baseras i närtid på inrapporterade externa penningflöden och uppdateras därför löpande när ny information inkommer till internbanken från staden och bolagssektorn. För skuldutvecklingen därefter utgår prognosen från internbankens samlade bedömning av försäljningsinkomster, investeringsutgifter och resultat framöver, som är de faktorer som har störst påverkan på skuldutvecklingen. I prognosen ingår antagna försäljningar (inklusive exploatering) om i genomsnitt oförändrat ca 6 000 mnkr per år inom nämnder och bolag. Beroende på utfall och tidpunkt för investeringar and försäljningar är osäkerheten i prognosen stor. Vid årets slut bedöms extern skuld uppgå till cirka 68 mdkr. För att uppnå en stabiliserad skuldnivå krävs ytterligare åtgärder.

Diagram 1. Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (mnkr)

Enligt budget är bolagens och nämndernas investeringsbehov relativt stora, vilket är huvudorsaken till den ökande upplåningen i grafen ovan. Investeringarna består främst av pågående projekt avseende byggnation av fler bostäder och skolor samt vatten- och trafikrelaterad infrastruktur.

Upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Utöver finansiering via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB), Nordiska Investeringsbanken (NIB) samt Council of Europe Development Bank (CEB). Nuvarande skuld utgörs av huvudsakligen 73 procent EMTN obligationer, 15 procent EIB lån och 9 procent NIB lån. Rambelopp samt nyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 1. Marknadsprogram och låneprogram

(mnkr)	2021-10-31	2021-09-30				
Tillgångar						
Depo/check	179	0	Marknadsprogram		Nyttjad ram	
Övrigt*	15	15		Valuta	nominellt	Ram
Totalt	195	15	Kommuncertifikat	mnSEK	0	12 000
Skulder			Euro-Commercial Paper	mnUSD	0	1 500
Depo/check	0	449	Medium Term Note	mnSEK	0	10 000
KC	0	0	Euro Medium Term Note	mnEUR	4 610	8 000
ECP	0	0				
MTN	0	0	Övriga låneprogram		Utnyttjad ram	
EMTN	48 046	48 046		Valuta	nominellt	Ram
EIB	9 700	9 700	Europeiska Investeringsbanken	mnSEK	9 700	13 700
NIB	6 000	6 000	Nordiska Investeringsbanken	mnSEK	6 000	6 000
CEB	2 061	2 061	Council of Europe Development Bank	mnEUR	200	200
Övrigt	0	0				
Totalt	65 807	66 256				
Nettopplåning	65 612	66 240				

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadskiftet uppgår utestående derivat till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om totalt 11 346 mnkr, vilket är oförändrat sedan föregående rapportering. En marknadsvärdering av utestående derivat estimeras till ca – 414 mnkr per rapportdatum.

Finansiellt resultat

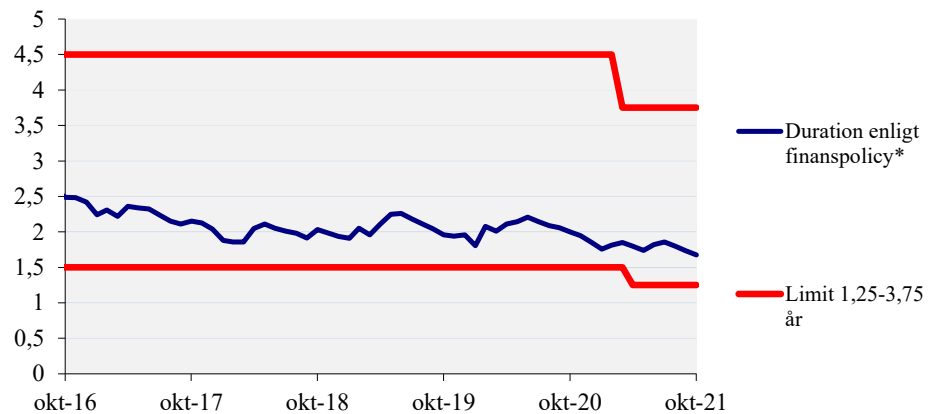
Det finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings uppgick för kommunkoncernen i oktober till ca – 43,7 mnkr och ackumulerat under året till ca -473,5 mnkr. Prognosen för helåret 2021 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräknings om -524,0 mnkr för kommunkoncernen.

Ränterisk

Ränterisken för kommunkoncernens externa skuldportfölj uttrycks enligt uppdaterad bilaga A som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, och beräknas inklusive derivat. Duration är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid som enligt bilaga A inte ska understiga 1,25 år och inte överstiga 3,75 år. Durationen uppgick till 1,68 år (efter beaktande av räntesäkringar) per rapportdatum.

Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallstruktur där maximalt 75 procent får förfalla inom 1 år. Per rapportdatum förföll 51,9 procent av räntorna inom 1 år.

Diagram 2. Duration (år) för extern skuldportfölj

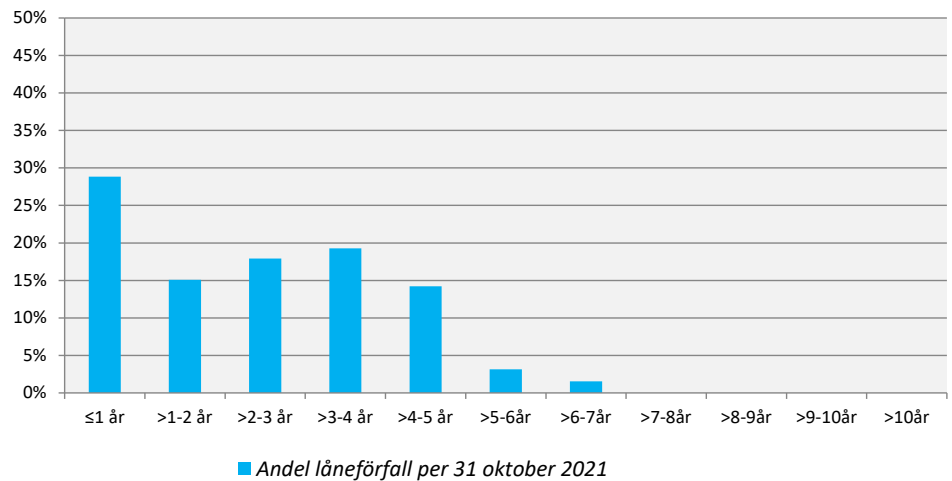
* Avseende durationsmått beräknas räntebindningstid för extern skuldportfölj i enlighet med Finanspolicy.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfall sprids över tid. Utöver detta innebär finanspolicy med bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen. Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallstruktur där maximalt 45 procent får förfalla inom ett år. Per rapportdatum förföll 28,8 procent av kapitalet inom ett år.

Enligt bilaga A till Finanspolicyn ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen. Förfalloprofil för extern skuldportfölj framgår i nedan diagram.

Diagram 3. Extern upplåning förfalloprofil (år)

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap om minst 5 000 mnkr enligt bilaga A. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 4 000 mnkr samt en tillgänglig kreditfacilitet om 5 000 mnkr. Staden har ett fortsatt stabilt läge med god betalningsberedskap och likviditet. Tillgängliga likvida medel uppgår per rapportdatum till 8 551 mnkr.

Tabell 2. Betalningsberedskap (mnkr)

2021-10-31	Ram	Saldo	Tillgängligt	Limit
Syndikerat kreditlöfte *	5 000	0	5 000	
Checkräkningskredit	4 000	179	4 179	
Kontoplacering	-	0	0	
Totalt			9 179	5 000

* *Revolving Credit Agreement inkl swingline 1 000 mnkr*

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden i utländsk valuta för staden, Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen som uppgår till ett större belopp än motsvarande 25 mnkr rapporteras till internbanken. Internbanken fattar beslut om huruvida valutakurssäkring ska ske, vilket ska dokumenteras. Under månaden har inga osäkrade flöden över motsvarande 25 mnkr noterats.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringar i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde. Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart eller instrument, vilket anges i kronor.

I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument anges i kronor. Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's Global Ratings eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating vid kreditexponering är BBB+.

Tabell 3. Kreditvärde per rapportdatum

Rating S&P/Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA / Aa2	0	
AA- / Aa3	27	
A+ / A1	19	
A / A2	0	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	46	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Tabell 4. Kreditexponering enligt finanspolicy per rapportdatum

Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart
Placering längre än 6 mån			Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	179	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	A-2 / P-2	0	2 500
A- / A3	48	2 000			
BBB+ / Baa1	0	1 000			
Totalt	48			179	
Rating S&P / Moody's		Belopp (mkr)			
Svenska staten	0				
AAA / Aaa	0				
AA- / Aa3	0				
A- / A3	0				
BBB+ / Baa1	0				
Övriga	15				
Totalt	15				
Total kreditexponering				242	

Operativa risker

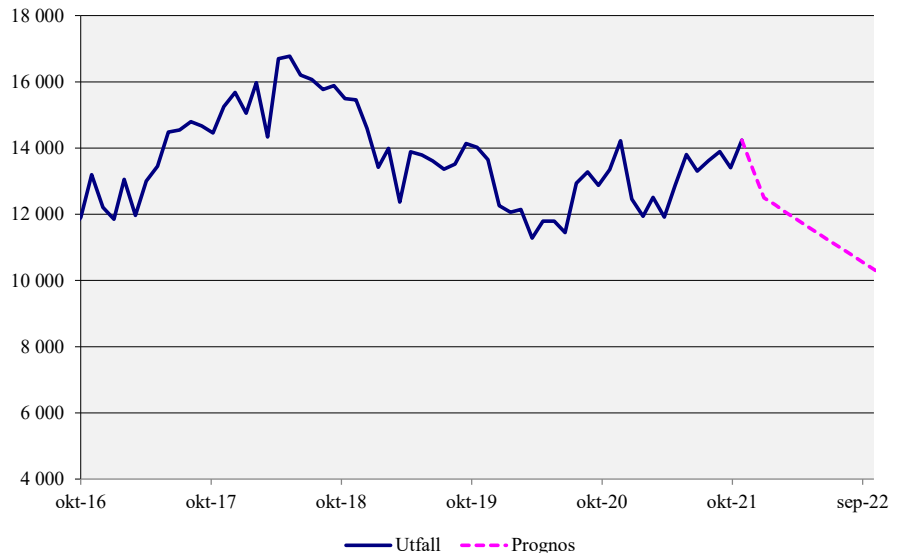
Enligt finanspolicy ska förluster överstigande 200 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera för finansverksamheten.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 14 236 mkr per den 31 oktober, vilket är en ökning med 829 mkr sedan föregående månad. Detta beror främst på inkommen likvid om totalt ca 663 mkr hos exploateringskontoret efter fastighetsförsäljningar.

Diagram 4. Finansiella nettotillgångar (mnkr)

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräkningsuppgick för Stockholms stad till +3,6 mnkr under oktober och ackumulerat under året till ca +20,7 mnkr. Det budgeterade finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings för helåret 2021 är +58,8 mnkr. Prognosen för helåret 2021 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräknings för Stockholms stad till +35,9 mnkr. Den prognosticerade nivån för år 2021 påverkas främst av antaganden om kostnader för pensioner.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var per rapportdatum 1,68 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för pensionsutfästelser enligt bilaga A, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser, såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Ökade borgensåtaganden för pensionsutfästelser anmäls till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

I tabellen nedan redovisas stadens samtliga befintliga tecknade åtaganden per rapportdatum som uppgår till oförändrat 792 mnkr. Utöver befintliga tecknade borgensåtaganden för Syvab om totalt 425 mnkr finns onyttjad limit för borgensåtagande om 169 mnkr som tecknas etappvis.

Tabell 5. Garantier och borgen (mnkr)

Motpart	Åtagande 2021-10-31	Åtagande 2021-09-30	Onyttjad limit 2021-10-31
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	41	41	0
Summa borgen för koncernbolag	41	41	
Övriga privata och juridiska personer			
Kommuninvest i Sverige AB	125	125	0
Stockholms Stadsmission	67	67	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	58	58	0
Syvab*	425	425	169
Övriga	12	12	0
Summa borgen för lån	687	687	
Kommunalt förlustansvar	0	0	0
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	64	64	0
Summa övriga privata och juridiska personer	751	751	
Summa garantier och borgen	792	792	169

* Onyttjad limit finns om 169 mnkr enligt KF beslut (dnr KS 2018/1777) utöver befintligt tecknat åtagande om 425 mnkr.

Stockholms stads bolag och motparter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har enligt gällande finanspolicy rätt att lämna lån och teckna borgen för kommunkoncerninterna motparter intill ett belopp om totalt 115 000 mnkr. Varje enskild motparts ram fastställs i bilaga A till finanspolicy av kommunstyrelsens ekonomiutskott (KS EKU) utifrån respektive investeringsbudget och finansieringsplan. Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive bolags limit utan rapporteras separat. Summan av tillgängliga ramar för utlåning från Stockholms stad till enskilda motparter per rapportdatum uppgår till 99 995 mnkr, varav 86,3 procent är nyttjat. Se tabell 6 nedan.

Utlåning från Stockholms stad till kommunkoncerninterna motparter uppgår till netto 79 849 mnkr per rapportdatum, vilket är en ökning om 201 mnkr sedan föregående månad.

Stockholm Vatten och Avfall AB och Skolfastigheter i Stockholm AB har en skuldökning under oktober om 172 mnkr respektive 264 främst till följd av investeringar. AB Svenska Bostäder hade samtidigt en skuldminskning om 340 mnkr, vilket förklaras främst av en fastighetsförsäljning om netto likvid 309 mnkr.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för oktober månad var 0,44 procent. Kreditmarginaler är anpassade till respektive motpart på löpande basis sedan den 1 juli 2020, då stadens modell för fastställande av marknadsmässig avgift och ränta ändrades. Inlåningsmarginal uppgår för månaden till -0,20 procent och utlåningsmarginal varierar mellan 0,14 till 0,26 procent med en viktad medianmarginal på 0,21 procent.

Tabell 6. Utlåning och borgensåtagande för motparter inom kommunkoncernen (mnkr)

Kommunkoncerninterna motparter	Utlåning			Borgen	Limit *)	Nyttjat **)
	2021-10-31	2021-09-30	2020-12-31			
AB Familjebostäder	7 614	7 593	7 394	2	8 800	86,5%
AB Stockholmshem	13 613	13 953	13 985	0	15 400	88,4%
AB Stokab	278	275	122	3	1 000	27,8%
AB Svenska Bostäder	13 835	13 799	14 342	0	16 600	83,3%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	4 300	4 306	4 590	4	5 600	76,8%
Mässfastigheter i Stockholm AB	361	355	0	0	600	60,2%
S:t Erik Livförsäkrings AB	0	0	0	2	0	
S:t Erik Markutveckling AB	3 082	3 102	2 017	0	3 785	81,4%
Skolfastigheter i Stockholm AB	18 074	17 811	17 131	4	19 000	95,1%
Stockholm Business Region AB	0	0	0	4	0	
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ***)	0	0	0	2	0	
Stockholm Vatten och Avfall AB	18 692	18 520	16 559	2	20 500	91,2%
Stockholms Hamn AB	5 219	5 229	5 937	10	7 000	74,6%
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	0	0	0	4	0	
Stockholms Stads Parkerings AB	1 265	1 285	1 222	3	1 700	74,4%
Kulturhuset Stadsteatern ***)	0	0	0	0	0	
Stockholms Stadshus AB	0	0	0	1	0	
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	0	0	0	0	10	0,0%
Totalt **)	86 334	86 226	83 299		99 995	86,3%
TOTALT	86 334	86 226	83 299	41	115 000	75,1%
Kommunkoncerninterna motparter	Inlåning					
	2021-10-31	2021-09-30	2020-12-31			
Stockholms Stadshus AB	5 289	5 343	6 562			
St Erik Försäkrings AB	346	363	304			
St Erik Livförsäkring AB	596	605	369			
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	39	49	60			
Stockholms Business Region AB	101	105	56			
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	113	112	107			
Kaplansbacken AB	1	1	1			
Svenska Teknologiföreningen	1	1	1			
Totalt	6 485	6 578	7 460			

*) Avser gällande ramar enligt Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

**) Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive motparts limit.

***) Direktutlåning sker via moderbolaget Stockholms Stadshus AB sedan den 1 januari 2016.

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Sofie Nilvall
Finanschef

Bilagor

1. Marknadskommentarer per 2021-10-31

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Tiderman, Ekonomidirektör	2021-11-15
Sofie Nilvall, Finanschef	2021-11-15